

Oslo, 30.01.2025

Til næringskomiteen

Høring om Dyrevelferd Meld. St. 8 (2024-2025) – innspill fra Veterinærforeningen

De gode intensjonene om å bedre dyrevelferden må konkretiseres og gjennomføres

Veterinærforeningen takker for muligheten til å kommentere Dyrevelferdsmelding. Vi er svært fornøyde med at denne meldingen endelig foreligger. Det er en godt gjennomarbeidet og faglig fundert melding og kommer med en rekke forbedringer til dyrs velferd. Samtidig mener vi at meldingen ikke er konkret nok, og mener stortinget nå må forplikte seg til enkelte av målene for å sikre at intensjonene i meldingen blir omsatt i endringer i regelverk og rammevilkår for hold av dyr. Det er positivt at god dyrehelse vektlegges som en forutsetning for god velferd, men dyrevelferd bør ses i sammenheng med en bærekraftig matproduksjon der også mattryggheten ivaretas. Vi minner også om at veterinærvakten som sikrer veterinærtjenester i hele landet er avgjørende for å redusere akutt lidelse hos dyr. Veterinær beredskap er ikke nevnt spesifikt i meldingen, men er det ikke veterinær på vakt som kan behandle syke dyr oppnås ikke det overordnede målet om at dyrevelferd skal ivaretas i enda større grad i norsk dyrehold fremover.

Under vil vi trekke frem fire områder vi mener Stortinget bør bidra til at det videre arbeidet konkretiseres og gis en tydeligere retning enn det som foreslås fra regjeringen i denne meldingen.

Det må stilles krav til kompetanse i alle ledd og satses mer på forskning

Vi mener det bør stilles krav om formell kompetanse om dyrevelferd og om jevnlig etterutdanning for hold av produksjonsdyr, dette bør også gjelde virksomhetens ledelse når dyreholdet eies av et selskap. Krav om etterutdanning bør også stilles ovenfor veterinærene som driver helse- og velferdsrådgivning i produksjonsdyrbesetninger eller offentlig forvaltning i denne typen dyrehold. Kunnskap og kompetanse er avgjørende for å nå målene som skisseres i meldingen og «livslang læring» gjelder i høyeste grad innenfor dyrevelferd. Kunnskap må også genereres, og forskningsfinansiering til grunnforskning innenfor dyrevelferd er mangelfull.

Bruk og deling av data må effektiviseres

Bedre helse og velferd forutsetter kunnskap om dyreartene og innsikt i produksjonene. Pålitelige data er avgjørende for å øke denne innsikten. I dag finnes det mye data knyttet til husdyrproduksjonene (både på land og i vann), og det bør være et mål å benytte disse dataene mer målrettet for å få en mer effektiv og forutsigbar forvaltning. Veterinærforeningen mener for eksempel regjeringens forslag om å innføre krav om meldeplikt til Mattilsynet ved uventede avvik i leveranser til slakterier og meierier bør formaliseres. Deling av data er også viktig i flere aspekter av dyrevelferd. Det gir en raskere fremgang innen forskning og utvikling, men spesielt kan det også redusere bruken av forsøksdyr om resultatene fra forsøkene blir åpent tilgjengelige. I dag kan forsøksdyr bli brukt i identiske forsøk kun for at det er forskjellige selskaper som ønsker informasjonen og resultatene ikke er åpent tilgjengelige.

Obligatorisk ID-merking må også gjelde for katt

Ansvar for dyrehelse og velferd til dyret ligger hos eier. Derfor er merking av dyr vesentlig for å kunne plassere dette ansvaret også i tilfeller der dyret er på avveie eller dyret regelrett blir kastet ut av hjemmet for at dyreeier ikke ønsker ansvaret. Det siste gjelder ofte katter og medfører stor dyrevelferdsmessig påkjenning på dyret, og med mindre noen tar seg av individet blir livet som oftest kort for katten som ikke er vant med å klare seg selv. Med obligatorisk ID-merking blir det vesentlig enklere å finne eieren til dyr som både har kommet bort, og plassere ansvaret for brudd på dyrevelferdsloven på eiere som ikke følger opp ansvaret det innebærer å ha dyr. Veterinærforeningen ser derfor ikke noen forskjell på kjæledyrene våre i forhold til ID-merking og mener det er avgjørende å innføre obligatorisk ID-merking både for hund og katt.

Akvanæringen må i større grad måles på resultat med mindre fokus på detaljregulering

Veterinærforeningen er svært fornøyd med at fisk og fiskevelferd har fått en så fremtredende plass i en melding om dyrevelferd. Det mener vi er et stort skritt i riktig retning og gir et godt diskusjonsgrunnlag for å finne de riktige løsningene fremover. Helse og velferd til oppdrettsfisken er grunnlaget i produksjonen, og skal produksjonen økes må vekst skje gjennom velferd. Idag brukes et lappeteppes av detaljregulering knyttet til helse og dyrevelferd, istedenfor bør dyrevelferdshensyn bli en naturlig del av rammevilkårene for drift og vekst i næringen. Det kan oppnås ved bruk av spesifiserte måltall knyttet til helse og velferd som det må rapporteres på. Idag er det vanskelig å bruke dataene fra produksjonen for å nå konkrete mål på tvers av selskaper for eksempel. Standardisering av hvilke data (eks dødelighet, sykdomsforekomst osv) samt hvordan det skal måles (antall, prosent osv) er nøkkelen for å kunne bruke data mer effektivt, og definere hvilke type data (måltall) som kan brukes for å styre produksjonen.

Rammevilkårene i havbruksnæringen er styrende for vilkårene fisken får i produksjonen og derfor må hensynet til fisken prioriteres på lik linje med økonomisk tilvekst og bærekraftig drift.

Med bakgrunn i dette foreslår vi at næringskomiteen legger frem følgende presiseringer i sin innstilling:

- Innføre obligatorisk ID-merking på katt, i tillegg til hund
- Standardisering og deling av data knyttet til dyrevelferd
- Utrede bruken av måltall på helse og dyrevelferd som verktøy for å regulere og forvalte havbruksnæringen
- Krav om formell kompetanse for dyreeier av husdyrproduksjoner, også når dette er et selskap
- Utrede hvordan tilgang på dyrehelsepersonell kan sikres i hele landet, og at det utdannes tilstrekkelig med veterinærer samt formalisere krav til etterutdanning
- Utrede incentivordninger for å støtte forskning på dyrevelferd på tvers av dyreslag

Vi viser for øvrig til innspill fra Akvaveterinærenes forening (AVF) og Smådyrpraktiserende veterinærenes forening (SVF) for ytterligere presisering av enkelte av forslagene.